No. 136. 1841

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 12 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

Boekbeschouwing.

PROEVE VAN ONDERZOEK, *omtrent het* ARMWEZEN *in ons vaderland*, enz. door G. LUTTENBERG, *Secretaris der Stad Zwolle, en lid van het Bestuur der Stads Armeninrigting en van andere instellingen van liefdadigheid aldaar.* TWEEDE DRUK, Zwolle, W. E. TJEENK WILLINK, 1841.

(Vervolg en slot van onze vorige.)

Het oprigten van INDUSTRIE-SCHOLEN, bij het geopende uitzigt op een meer evenredigd drukkend belastingstelsel, op eene meer zuinige staatshuishouding, op een minder belemmerend handelsverkeer met onze naburen, op het allengsche herstel van ons nationaal crediet, ook ten gevolge van orde, duidelijkheid en openbaarheid in onze financien, — achten wij als zeer teregt door den heer LUTTENBERG aanbevolen; en rangschikken dit mede onder het *goede* gedeelte van zijn werk.

Tot bovengenoemde soort van scholen kunnen ook in zeker opzigt gerekend worden de *scholen voor vrouwelyke handwerken.*

PROEVE bladz. 132.

[FRÉGIER Tom. II. pag. 88.]

De heer LUTTENBERG schijnt de oprigting van zulke afzonderlijke scholen te bedoelen. In Parijs is aan deze scholen tevens het lager, het Godsdienstig en zedelijk onderwijs verbonden; en naar ons oordeel kan dit, wanneer namelijk de meisjes reeds eenige vorderingen in het lager onderwijs op de *leerscholen* gemaakt hebben, zeer wel gepaard gaan.

In den ouderdom van 10 tot 12 jaren schijnt het zelfs wenschelijk te zijn, dat het onderwijs, (zoowel het verstandelijke, als het Godsdienstige en zedelijke, door de meisjes afzonderlijk kunne genoten worden; en wij zien geene redenen, waarom b. v. op onze Armenscholen geene vrouwelijke kweekelingen tot leermeesteressen zouden kunnen worden opgeleid, en waarom niet door de Besturen zou kunnen gezorgd worden, dat dergelijke kweekelingen ook een behoorlijk onderwijs in vrouwelijke handwerken erlangden, ten einde later het onderwijs in beide vakken vereenigd te kunnen geven.

In vele Gemeenten ten platten lande zal men hiertoe wel geene gelegenheid vinden; doch wij gelooven niettemin, dat dáár, bij ernstige pogingen der Besturen, wel altijd een geschikt persoon zou zijn aan te treffen, welke, tegen eenige tegemoetkoming, aan de meisjes uit den behoeftigen stand, wekelijks na den afloop van het onderwijs op de leerscholen, op eenige gezette dagen en uren onderwijs zoude willen geven in die handwerken, welke voor de meisjes in dezen stand als noodig en onmisbaar te beschouwen zijn.

Frankrijk bezit ook nog scholen VOOR VOLWASSENEN, min of meer overeenkomst hebbende met onze zondagscholen. Men geeft er *verstandelyk*, en *zedelyk* onderwijs, en tevens in het *bouwkundig teekenen* en *den zang*. De heer FRÉGIER behandelt deze scholen.

Tom. II. pag. 106—113; de heer LUTTENBERG prijst insgelijks onze *zondag-scholen* en onze *teekenscholen* aan; doch wil vooral ook op de zedelijke verbetering der behoeftige volwassenen werken, door meer talrijke huisbezoekingen; te verrigten door Commissien, tot dat einde aan de Armbesturen toegevoegd. Wij kunnen niet ontveinzen, dat, werden die huisbezoekingen met oordeel en met opregte belangstelling gedaan, daaruit veel goeds zou kunnen voortspruiten.

1°. omdat de ware ellende, de diepe verlatenheid van vele ongelukkigen dan beter bekend zou worden.

2°. omdat het bijna niet zou kunnen missen, of, bij zulke bezoeken, zou er voor de armen troost, opbeuring en hulp ontstaan, en zij *meer* gevoelen, tot eene Christelijke maatschappij te behooren, die in hun lot een opregt belang stelde,

3°. zou er dikwijls goeden raad, (die veeltijds goud waard is,) kunnen gegeven worden, en de moedeloozen, door hun eergevoel op te wekken, en zichzelven niet als verlaten te beschouwen, — alligt krachtig worden aangeprikkeld tot inspanning van alle krachten, om zich uit de ellende op te heffen.

4°. zou er van wederzijden bij bezoekers en bezochten een zachter gevoel, zouden er meer sympathien tusschen hen geboren worden; aan de eene zijde deelneming, aan de andere zijde dankbaarheid ontstaan, en aan beide zijden tot den pligt der liefde, door het Evangelie voorgeschreven, krachtig worden aangespoord.

5°. zouden ook diegenen meer bekend worden, welke minder aanspraak konden maken op de openbare liefdadigheid, en het misbruiken van deze alzoo beter kunnen worden voorgekomen; terwijl de luiheid, verkwisting en onverschilligheid, door dezelve vooreerst van de hulp en deelneming uit te sluiten, zouden gestraft en door noodwang tot beterschap gedrongen worden.

Dit gewigtige middel vonden wij niet bij den heer FÉRIGER opzettelijk behandeld, maar door dezen meer op de uitoefening van het *patroonschap*, (patronage) aan de zijde der fabrikanten en werkbazen aangedrongen. [Tom. II: pag. 295—298.]

De heer LUTTENBERG is ook zedig genoeg geweest te erkennen, dat het denkbeeld der huisbezoekingen niet *van hem* maar van den heer C. J. FEITH, Referendaris bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, afkomstig was. Aan dezen dus de eer deswege!

Na al deze inrigtingen en middelen, vinden wij ook nog door de beide schrijvers gewezen op het noodzakelijke, om voor goede *woningen* voor de behoeftigen te zorgen.

De heer LUTTENBERG acht het bouwen van *armenhuizen*, bovenal in de kleine steden en ten platten lande, noodzakelijk, zeker omdat onze groote steden, door de milddadigheid onzer voorvaderen, daarvan tamelijk wel voorzien zijn.

(Proeve, bladz. 146.)

De heer FRÉGIER acht dit in Frankrijk ook in de steden noodig, en wil dat zich daar Maatschappijen vormen, ten doel hebbende, om, tot geringen prijs, gezonde woningen aan de lagere volksklassen te verschaffen.

[Tom. II. Pag. 125.]

Wijders: uitbreiding en vermeerdering der *zieken- en begravenisbussen*, de *spaar-* en *hulpbanken*, de *leesbibliotheken*, ZOO OOK VEREENIGINGEN VAN WERKLIEDEN, DIE GEDURENDE DEN ZOMERTIJD EEN ZEKER GEDEELTE VAN HUN LOON AFZONDEREN, ten einde daaruit in den winter uitdeelingen te kunnen doen, hoedanige inrigting reeds te Gouda is tot stand gekomen.

Zie omtrent de CAISSES D'ÉPARGNES en de SOCIÉTÉS DE PRÉVOYANCE ET DE SECOURS MUTUELS, FRÉGIER, Tom. I. pag. 385.

Omtrent de LEESBIBLIOTHEKEN, Tom. II. pag. 114. Voorts willen de beide schrijvers, dat men ook denke aan BETAMELIJKE UITSPANNINGEN VOOR DE MINDERE KLASSE, iets waarop ook wij bij herhaling en ernstig aandrongen.

Men zie de Proeve bladz. 155.

[FRÉGIER Tom. II. pag. 187.]

Eveneens is door de beide schrijvers gelet op het MISBRUIK VAN DEN STERKEN DRANK.

De heer LUTTENBERG vestigt zijne hoop op hetgeen door bijzondere genootschappen en ook door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, en bijzonder door ten dezen heilzaam op de jeugd te werken, zal kunnen worden gedaan. (Proeve, bladz. 156.)

Ook de heer FRÉGIER vestigt hoofdzakelijk zijne gunstige verwachtingen op de betere opvoeding der jeugd.

Tom. II. pag. 249, lezen wij:

« *Les asiles pour l'enfance, les écoles, les classes d'adul-* « *tes, les cours de chant, des rétraites agréables pour* « *égayer avec décence les loisirs de l'ouvrier, la patronage* « *des entreprerieurs, les préceptes de la réligion et les en-* « *seignemens de la presse; voila, en dernier resultat, les* « *moyens les plus surs de rémedier à l'ivrognerie ou plu-* « *tôt de la prévenir.* C'EST MOINS PAR LA RÉPRESSION QUE « PAR DES MOEURS NOUVELLES, QU'ON PARVIENT Á REFOR- » MER LES HABITUDES VICIEUSES D'UN PEUPLE."

En ziedaar ons dan genaderd tot aan het eind van ons verslag.

De heer LUTTENBERG heeft in zooverre een goed en nuttig werk verrigt, dat hij de middelen heeft aangewezen, om de lagere volksklassen *door onderwys en opvoeding te beschaven en te verbeteren;* eene taak, waarin hem de heer FRÉGIER in Frankrijk met veel bekwaamheid was voorgegaan.

Minder gelukkig was eerstgenoemde schrijvers echter in het opsporen van de oorzaken DER ARMOEDE, en in de AANWIJZING DER MIDDELEN DAARTEGEN.

Daar, waar toereikende ARBEID gevonden wordt, om ieder huisvader in staat te stellen, het noodige voor zijn gezin te kunnen verdienen, dáár is armoede, bij hem die werken kan, zeker een gevolg van luiheid, van ondeugd; en de zedelijke verbetering zal dáár gunstigen invloed op de armoede kunnen uitoefenen, indien men altans niet, zoo als in Engeland, aan eene andere zijde misbruiken laat bestaan, die alle pogingen ter zedelijke verbetering moeten paralijseren: — de verpligte onderstand namelijk.

Daar echter, waar *geen* toereikende arbeid gevonden wordt, ook voor hem die arbeiden *wil;* of ook daar, waar het loon van hem die arbeidt TE GERING IS, om er van te kunnen bestaan, daar zal de zedelijke verbetering der arbeiders niet kunnen helpen; om hen *welvarend* te maken; dáár is de oorzaak der armoede gelegen IN GEBREK AAN ARBEID, OF IN DE TE GROOTE DUURTE DER MIDDELEN OM TE LEVEN, in verhouding tot hetgeen men er kan verdienen.

Wij, voor ons nu, houden het er voor, dat deze beide laatste omstandigheden in de meeste gewesten en plaatsen van Nederland bestaan; dat DEZE oorzaken der armoede de regel, — het slechte gebruik van het verdiende loon de uitzondering zijn, hoezeer het laatste hier en daar werkelijk bestaat, en tot de armoede medewerkt.

Hoofdzakelijk dus, zoo men de armoede wil verminderen, zal men moeten aanvangen met de massa van den arbeid te vermeerderen en om hiertoe te geraken, zal men *goedkoopen* arbeid moeten kunnen leveren en verrigten, waartoe de eerste behoeften des levens, de behoeften des arbeiders, goedkooper zullen moeten worden gemaakt, en waardoor tevens de loonen nog toereikend kunnen zijn.

Daartoe moeten de veel te hooge lasten op die behoeften aanmerkelijk worden verminderd; daartoe moet de invoer van granen van buiten worden vrijgesteld; moet ook de vrije invoer van een aantal andere artikelen worden bevorderd; moet de nijverheid in ons land bij het aankomend geslacht eenen tak van het volksonderwijs uitmaken; moeten er kapitalen door de rijken tot billijken intrest worden beschikbaar gesteld; moeten mannen van kennis en probiteit en ondernemingsgeest hier te lande aanmoediging vinden, om winstgevende takken van industrie in werking te brengen; moeten de locale Besturen omzien naar middelen, om den arbeid in den boezem hunner Gemeente te vermeerderen, en daartoe geen onderzoek, geene moeite, geene inspanning en opoffering te zwaar achten.

Gaat men van *dit* standpunt uit, en vereenigt men met die pogingen al het goede, dat tot zedelijke verbetering der mindere standen door den heer LUTTENBERG is aangeprezen, DAN kan er hoop bestaan, dat men het kwaad, — de toenemende armoede hier te lande, — zal overwinnen; en dat aldaar op den duur rust, tevredenheid en welvaart heerschen zullen.

Gave de Hemel, dat daartoe deze onze beschouwingen in eenig opzigt mogten bijdragen! Hoe ruimschoots zouden wij bij de inspanning, daaraan besteed, beloond achten!

Zaken van den Dag.

(Vervolg van onze vorige.)

De zamenzwering, onder de Orangistische partij in Belgie, is reeds door sommige onzer dagbladen bestempeld,

zoo als zij dit verdiende. Het is eene dollemans-daad, en niets anders: echter moet men hopen, dat de geregtigheid hier gestreng zijn zal, ten einde eenen afschrik te doen ontstaan van alle verdere ondernemingen, strekkende om weder een volk met ons te verbinden, hetwelk ons eene vroegere verbindtenis zoo duur, zoo bloedig heeft doen betalen; en om aan twee volken de vreesselijkste rampen voor te bereiden.

Onze dagbladpers kan het niet te krachtig uitdrukken, welk eene *antipathie* bij het Nederlandsche volk bestaat, tegen eene hereeniging met Belgie, en hoe diep hetzelve verafschuwt iedere poging, welke daartoe de strekking zoude hebben, hetzij die dan mogt ontdekt worden bij eenige raddraaijers in Belgie, hetzij bij voorstanders van die hereeniging hier te lande.

Wij hopen maar, dat de toevallige tegenwoordigheid in Nederland, van Koning WILLEM I, en van H. D. Gemalin, geen voedsel moge verschaffen aan onverdiend wantrouwen jegens onze Regering, onder welke zich nog altijd invloed hebbende mannen bevinden, welke men vrij algemeen beschouwt, even genoemden Vorst in Zijne begeerte naar eene hereeniging gedurende lange jaren te hebben gestijfd, en die deswege zoolang zij zich met het vertrouwen des *tegenwoordigen* Konings vereerd zien, bij elke poging tot opstand in Belgie, als onwillekeurig het oog naar onze Regering moeten doen wenden: daar velen het toch maar bezwaarlijk zullen kunnen aannemen, dat zulke aanslagen zouden plaats vinden, wanneer de aanleggers volstrekt geen uitzigt hadden, om, wanneer zij in hunne onderneming aanvankelijk gelukkig mogten slagen, verder hun einddoel te bereiken. De tegenwoordige Minister van Buitenlandsche Zaken noemt, wel is waar, het voorgevallene in Belgie mede eene *dolzinnige* onderneming, maar dat bewijst volstrekt niets naar buiten, met opzigt tot de opinien onzer *Regering* of onzer *Ministers*, in 't algemeen.

Het Buitenland b. v. heeft het nog voor korts uit onze dagbladen kunnen vernemen, dat, bij ons, ieder Minister, in de zaken, zijn Departement betreffende, geheel op zichzelven handelt; dat de collega's *bemoeiallen* zouden zijn, indien zij zich met zulke zaken inlieten. Zoo kan dan ook de uitdrukking der persoonlijke opinie van den Minister van Buitenlandsche Zaken volstrekt niet beschouwd worden, als de opinie der *Regering* aan te wijzen: dit zou alleen het geval zijn, wanneer er een *homogeen* Ministerie in Nederland gevonden werd.

Overigens schijnt, bij onze tegenwoordige Regering, in 't algemeen, eene strekking te bestaan, om zich meer nauwer aan onze Westersche Naburen aan te sluiten, en min of meer van de Noordsche Mogendheden en hunne ..k te verwijderen.

..anneer wij letten, op hetgeen deze laatste voor ons ..edaan hebben, toen onze gewigtigste belangen op het spel ..onden; en daarentegen op hetgeen Frankrijk en Enge..nd bewerkten voor het land, dat zich onder *hunne* bescherming gesteld had; wanneer men daarbij overweegt, ..t de hoofdbronnen van onze welvaart in onzen handel, ..ze scheepvaart en het behoud onzer Overzeesche Bezittingen bestaan, — en dat wel bezwaarlijk onze Noordsche ..ndgenooten, wanneer die bronnen door onze Westersche ..buren bedreigd werden, ons zouden kunnen of willen ..lpen en redden, — dan kon het zeer wel mogelijk zijn, ..ons belang ons eene naauwere aansluiting aan de drie ..oemde Staten als raadzaam en allezins staatkundig moest ..n achten; vooral bij het in stand blijven eener goede ..reenstemming tusschen die beide groote zeemogendheden, ..lke ons, bij de minste botsing, zulke onberekenbare na..len kunnen berokkenen.

Van zelve spreekt het dan echter, dat aan geene res..uratie in Belgie zou kunnen of mogen gedacht worden, ..dat de zoodanige eene vriendschapsbreuk, — met Enge..nd altans zeker, — onvermijdelijk maken zou.

Frankrijk-zelve schijnt overigens, blijkens de discussien ..er het, met dat land geslotene, handelstractaat, zijner..ds op eene toenadering, op vriendschappelijke gezindhe.. van de zijde van Nederland, hoogen prijs te stellen, ..dit niet maar alleen uit het oogpunt van het Handels..ang, maar ook bijzonder om *staatkundige* redenen.

De heer GUIZOT was het, die dit openlijk verklaarde; het is deze zelfde schrandere en bezadigde staatsman, ..ook weder den vriendschapsband tusschen zijn vader..l en Engeland vastknoopte, welke, ten gevolge eener ..chillende zienswijze van de kabinetten dezer Staten, ..opzigt tot de Oostersche kwestie, zoo goed als geheel ..aakt was.

..e verwonderen ware het dus niet, wanneer de Fransche ..nt bij ons Hof meer invloed op het ontstaan der ..*emburgsche* questie hadde uitgeoefend, dan men opper..kig zoude veronderstellen.

..ierbij komt nog, dat, ten gevolge van oorzaken en ..tandigheden, in het binnenste onzes lands voorhanden, ..ook misschien wel van de mildere denkwijze des Ko..s, gewigtige veranderingen in onze binnenlandsche po..k aanstaande zijn, ja onvermijdelijk zijn geworden; ..nderingen, die, hoewel nog altijd vertraagd wordende, ..er met geene mogelijkheid, zonder gevaar, lang meer kunnen uitblijven, en welke dan wel niets anders zullen kunnen bevatten, dan eene toenadering tot die beginselen, welke in de bedoelde naburige Staten van het Westen ten grondslag der staatsregelingen liggen; en welke toenadering ons dan almede van de Noordsche Hoven moet verwijderen.

Ook reeds uit Engeland zijn in den laatsten tijd stemmen vernomen, welke op het belang eener aansluiting aan Nederland, bij het terugdeinzen, of teruggedrongen worden dezes lands van de handels-politiek der Duitsche Staten, opmerkzaam maakten: — en al deze verschijnselen, te zamen genomen, schijnen dan ook wel tot de gevolgtrekking te moeten leiden, *dat het Luxemburgsche geschil geenszins eene op zich zelve staande zaak is, maar wel degelyk eene consequentie van eene wyziging in de politieke beschouwingen onzer Regering in het algemeen,* en *eener toenadering derzelve tot de staatkunde en aansluiting aan de belangen van onze Westelyke naburen.* Dat men dit reeds in Duitschland begint op te merken, en er alles behalve over gesticht is, blijkt ook uit onderscheidene stukken en redeneringen, in de dagbladen opgenomen, en met name ook nog uit dat, voorkomende in het *Handelsblad* van den 8 dezer, ontleend aan het *Berliner politische Wochenblatt.*

Dat de *oude* Minister van Buitenlandsche Zaken dien weg niet op wilde, — vastgeworteld gelijk hij was in een geheel opposiet stelsel, — laat zich ligtelijk verklaren; en dat de *nieuwe* Minister nog niet geregtigd was, hieromtrent duidelijke en bepaalde inlichtingen aan de Staten-Generaal te geven, is ook volkomen verklaarbaar. Maar hoezeer openbaart zich, bij dergelijke zaken, niet het hoogst gebrekkige in de zamenstelling van ons staatsbestuur!

Een overgang tot een geheel ander stelsel van Buitenlandsche staatkunde, dan sedert schier onheugelijke tijden gevolgd werd, uit welken overgang de allergewigtigste gevolgen voor onzen handel, ja voor ons geheele politieke bestaan, kunnen voortvloeijen, KAN worden tot stand gebragt, *door eenen enkelen Minister*, wanneer het hem gelukt, aan den Vorst zijne inzigten te doen deelen.

Geene andere Ministers of Staatslieden kunnen dat beletten, «*want*," zou de heer BAUD zeggen: «*het behoort* «*niet tot hun Departement.*"

En de Staten-Generaal? Men vrage dit aan den heer VAN RAPPARD. Hij zal u zeggen, dat deze nergens mede te stellen hebben, dan met het toestaan der fondsen; dat het bestuur der Buitenlandsche betrekkingen uitsluitend aan den Koning toekomt; hetgeen, constitutioneel gesproken, beteekent: *aan den Minister, die voor dat Bestuur verantwoordelyk is*: een Minister, in *dit* geval, die vroeger Kamerheer was, van wiens politieke talenten men nimmer iets vernam, en die nog slechts weinige dagen met deze gewigtige portefeuille is belast geweest.

De Staten-Generaal zouden wel bezwaren opperen, en zonder voldoende inlichtingen aanvankelijk huiverig zijn, de fondsen toe te stemmen; doch de meerderheid zou zich weldra, met *eenige* ophelderingen tevreden stellen; de begrooting zou worden aangenomen, en men kon dus een ander buitenlandsch politiek stelsel volgen, zonder dat de vertegenwoordiging het kent, veel minder in staat is te beoordeelen, of dit voor het land heilzaam zij, en of het noodig zou kunnen zijn, van hare grondwettelijke attributen gebruik te maken, om er de invoering van te beletten.

Dat nu de meerderheid der Vertegenwoordiging zoo gedwee *wil* zijn: dat zelfs enkelen beweren, dat zij het *moet* zijn; dit is hetzelfde als te verklaren: «Wij *willen*, wij *mogen* niet verhinderen, dat onze buitenlandsche betrekkingen geheel en al naar de inzigten van «den verantwoordelijken Minister van Buitenlandsche Zaken, (wanneer deze die den Vorst kan doen deelen:) «bestuurd worden. Wij *willen*, wij *mogen* niet weten, «HOE men het denkt aan te leggen, en op welke gronden en met welke uitzigten in opzigt tot het vaderlandsche «belang, men handelen zal. En wanneer een verkeerd «stelsel den handel bederft, het land in oorlog wikkelt «en ten ondergang brengt, dan kunnen *wy* het niet helpen; want *wy* WILDEN, wij MOGTEN niet onderzoeken; «wij WILDEN," wij KONDEN niet te keer gaan."

Maar zulk eene redenering zou die heeren niet bevrijden van den vloek van tijdgenoot en nakomeling; omdat de grondwet duidelijk van hun eischte, omdat zij gezworen hadden, *het algemeen belang des lands met al hun vermogen te bevorderen*; en omdat bij diezelfde grondwet hun de middelen waren in handen gegeven, om zulks te doen, hetzij door voorstellen of vertoogen aan den Koning, hetzij door aan den Minister, die hen niet volkomen gerust stelde, de fondsen te onthouden, om te kunnen handelen.

Bleek het immer, het bleek vooral ook nu weder, welke dringende behoefte er in Nederland bestaat, niet maar alleen aan eene gansch andere inrigting van ons staatsbestuur, maar ook aan eene gansch andere zamenstelling van de *Vertegenwoordiging des lands.*

Dank hebbe de GRAAF VAN RECHTEREN, dat Z. E. M. ook deze *laatste* op de lijst onzer dringende behoeften geplaatst heeft!

NIEUWSTIJDINGEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7. November. Te Marseille heeft dezer dagen een brand gewoed, die in den nacht ontstaan, den geheelen dag door heeft geduurd en vooral verschrikkelijk is geweest door de persoonlijke ongelukken die de gevolgen daarvan zijn geweest. Het tooneel der verwoesting was eene kuiperij, nabij het gebouw van de regtbank van koophandel gelegen. Een dertienjarig meisje is in haren angst uit eene tweede verdieping gesprongen en in deerlijken toestand op de straat nedergekomen, haar broeder werpt de moeder uit hetzelfde raam en stort zich insgelijks van boven neer. De vader vlugt met zijne oudste dochter op het dak, en van daar hoort men hen om hulp roepen, maar de plaatselijke gelegenheid maakt het uiterst moeijelijk hun die toe te brengen. Eindelijk gelukt het hun een touw toe te slingeren, waaraan de vader het meisjen bond, om haar aldus af te laten, maar het touw breekt en het meisje bezeert zich zoo erg dat men voor haar behoud beducht is. De vader in het einde den sprong gewaagd hebbende is op eene mesthoop nedergekomen en heeft zich een arm en een been gebroken. Het geheele gezin, bestaande uit vader, moeder, twee zonen en twee dochters is op alle mogelijke wijze verminkt, en in eenen staat die weinig hoop overlaat.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 8. November. Naar men verneemt, zijn bij het korps der genie een aantal officieren van dat wapen op non-activiteit gesteld. Men telt daaronder den Kolonel *Oortwyn*, aan wien bij die gelegenheid de rang van generaal-majoor is toegekend geworden; de Kapiteins *de Keth*, *Brock*, *Huguenin*, *Jooss*, *Pan* en anderen.

— Zaturdag is in de alhier gevestigde ijzergieterij van de heeren *L. S. Enthoven en Comp.*, in tegenwoordigheid van verschillende aanzienlijke personen, een der ijzeren leeuwen gegoten, bestemd om voor het raadhuis der stad Dordrecht te worden geplaatst. Dit voorwerp is omstreeks 3 ellen lang en 2 ellen hoog, waartoe niet minder dan ongeveer vijf duizend nederlandsche ponden noodig waren, en is, ofschoon uit een stuk gegoten, reeds uit den eersten vorm, zonder mislukking, schoon en volledig te voorschijn gekomen.

— De meeste leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn huiswaarts gekeerd, en, naar men zegt, zal die Kamer niet vóór de maand Februarij hare werkzaamheden hervatten.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 8 November: «In den morgen van den 7. dezer, had te Hierden, op de Boere-Hofstede, bewoond door *Elbert Timmer*, het navolgende ongeluk plaats, dat akelige gevolgen had kunnen opleveren:

«Een zesjarige jongeling, *Peter Timmer*, nam al spelende een zoo even ter neder gezet met hagel geladen geweer, en schoot, door 't ongelukkig afgaan van hetzelve, zijn broeder *Willem Elbertzoon Timmer* zoodanig door den regter benarm dat hier door de beide beenderen van den vooram geheel verbrijzeld waren. Niettegenstaande onmiddelijk aangebragte geneeskundige hulp, was alle hoop op herstel verloren, en wierd dien ten gevolge des morgens ten half elf ure door den gewezen Chirurgijn-Majoor *C. E Bade* den arm boven den elleboog met het gunstigste gevolg geëmputeerd."

— Het stadje Ostritz, aan de Neisse, in de Opper-Lausnits, is den 26. October door eenen fellen brand getroffen; 105 gebouwen derzelve, waaronder het raadhuis, zijn door de vlammen, welken een stormwind met ontzettende snelheid voortjoeg, in de asch gelegd.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 11 November. Sedert den 9 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

The Mary, D. Custanie, Londen, stukgoederen; Johanna Maria, B. J. Olsson, Bergen, visch en traan; Eupann, H. N. Gouny, St. Petersburg, lijnzaad; Restless, B. Arrast, Newcastle, steenkolen; St. Nicolaas, F. Saulovien, Odessa, lijnzaad.

ADVERTENTIEN.

PUBLIEKE VERKOOPING

te Vlissingen, op Dingsdag den 16 November 1841, des voormiddags ten 11 ure, op het Beursplein, van een SCHEEPS-INVENTARIS, bestaande in ANKERS, KETTINGEN, KABELS, ZEILEN, POMPEN, RONDHOUTEN, STAANDE en LOOPEND WANT, en hetgeen meer zal worden geveild: — alles afkomstig van het te Zoutelande gestrande Russische Brikschip *Mathilde*, gevoerd geweest door Kapitein *H. Smith.*

Nadere informatien te bekomen bij de Heeren *HOTSIN, DE GROOFF en Comp.*, Commissionairs. Brieven franco.

§ § § Gedurende deze en de volgende week ligt in lossing, voor rekening van de Wed. *J. B. WIBAUT en ZOON*, de Brik *Harvest*, Kapitein *Nitcheson*, van Sunderland, met best brandende GROVE MAAT- en KAGCHEL-KOLEN.

VLISSINGEN, 9 November 1841.

§ § § *J. HOUBAER*, te Zierikzee in de Poststraat, Vlissingen in de Walstraat, heeft ontvangen een groot assortiment MANTELSTOFFEN en MERINOSSEN, ALCAPAS, MOHAIRS, CHINEES, ORLEANS, DAMAST, enz.: is ook voorzien van alle soorten van LAKENS, SATIN DE LAINES, DUFFELS, CASTORINEN, BAAIJEN, enz.; verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

Te Vlissingen, bij C. J. DE SWART.